

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา

ประวัติของเมืองพัทยา

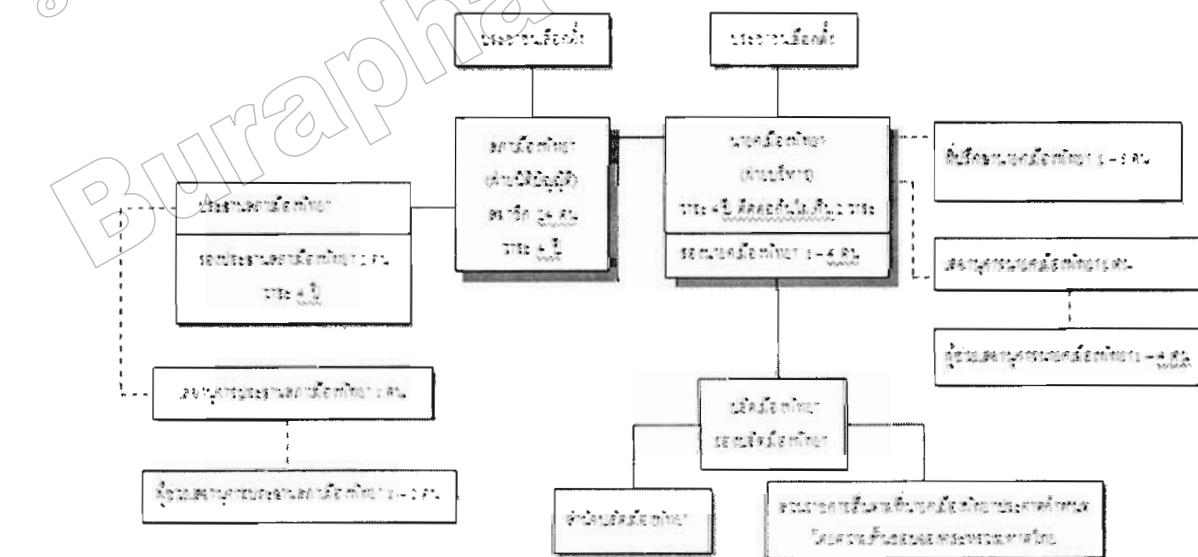
เมืองพัทยาเจริญเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว เป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมมากทั่วชาติไทย และชาวต่างประเทศ โดยมีจุดเริ่มต้นจากเหตุการณ์สำคัญของเมืองพัทยาในวันที่ 29 มิถุนายน 2502 เมื่อมีรถบรรทุกขนาดใหญ่ของทหารอเมริกันประมาณ 4 - 5 คัน ได้บรรทุกทหารเต็มคันรถ ประมาณคันละ 100 คน จากนั้นสิ่งของมีชื่อว่าห้องท้องของทหารอเมริกันอยู่ที่นั่นมาที่หาดพัทยา และเข้าบ้านตากอากาศของพระยาสุนทรพักษ์อยู่เป็นประจำ บ้านดังกล่าวอยู่ทางตอนใต้ของหาดพัทยาโดยคลัดกันพักผ่อนปั่นจักรยาน ฯ ลະ 1 สักป้าห์ด้วยเหตุการณ์ชั่นนี้จึงเป็นจุดเริ่มต้นของการมาท่องเที่ยวพัทยา และต่อมาพัทยาได้เปลี่ยนจากหมู่บ้านชายทะเลที่สงบมาเป็นสถานที่ท่องเที่ยวตากอากาศที่ทันสมัย ดังที่เห็นกันอยู่ในปัจจุบันก่อนเดือนพฤษภาคม 2521 พัทยามีฐานะเป็นสุขาภิบาลนากลีอ ซึ่งตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2499 มีพื้นที่เนื้อที่ 100 ไร่ ต่อมาได้ขยายเขตไปถึงพัทยาได้ เมื่อปี 2507 มีพื้นที่ในการปลูกครอง畠 ประมาณ 22.2 ตารางกิโลเมตร

เมืองพัทยานับได้ว่าเป็นเมืองที่มีคุณลักษณะพิเศษที่มีความแตกต่างไปจากเมืองอื่น ๆ ในหลาย ๆ ด้าน ซึ่งถือเป็นข้อได้เปรียบของเมืองในอันที่จะเอื้อประโยชน์ต่อการนำไปใช้เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่น ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ ดั้งนี้ และการเมืองการบริหาร ซึ่งจุดเด่นเป็นข้อได้เปรียบของเมืองหรือศักยภาพของเมืองพัทยา พолжะสรุปได้ดังนี้

1. เป็นเมืองท่องเที่ยวที่ธรรมชาติให้นามีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักทั่วชาติไทย และชาวต่างประเทศ โดยมีแนวชายหาดที่ใช้เป็นสถานที่ตากอากาศยาวติดต่อกันถึง 15 กิโลเมตร
2. เป็นเมืองศูนย์กลางด้านเศรษฐกิจ การธุรกิจ การค้า การลงทุน และพัฒนาระดับภูมิภาคตะวันออก
3. เป็นเมืองศูนย์กลางการบริการและท่องเที่ยวสำหรับโครงการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก (อิสเทิรินซีบอร์ด)
4. เป็นเมืองศูนย์กลางทางการคมนาคม และโทรศัพท์มือถือระดับภาค
5. เป็นเมืองศูนย์กลางทางการศึกษาทุกระดับ
6. เป็นเมืองที่มีระบบสาธารณูปโภค ที่สมบูรณ์แบบเอื้อประโยชน์ต่อการผลิตการลงทุน และการท่องเที่ยว

7. เป็นเมืองที่มีระบบการนำบัดน้ำเสีย และการกำจัดขยะที่มีประสิทธิภาพ
8. เป็นเมืองที่มีรูปแบบ และระบบการปกครองที่เอื้อต่อการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนอย่างชัดเจน
9. เป็นเมืองที่เป็นศูนย์กีฬา และศูนย์การแบ่งขันกีฬาทางน้ำทั้งในระดับประเทศ และระดับโลก

ด้วยศักยภาพ และการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วของเมืองพัทยา ดังกล่าวข้างต้น ทำให้ หน่วยการปกครองที่เป็นสุขาภินาลอดยู่เดิมไม่อาจจะบริหารงาน และให้บริการ ได้ทันกับความเจริญอย่าง รวดเร็วได้ รัฐบาลจึงได้ตราพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2521 ขึ้น ด้วยผล แห่งพระราชบัญญัตินี้ จึงได้ยุบสุขาภินาลนาเกลือ และได้จัดตั้งเมืองพัทยา เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน พ.ศ. 2521 เป็นการปกครองห้องถิ่น รูปแบบพิเศษ ผู้จัดการเมือง (City Manager) และให้เมืองพัทยามี ฐานะเทียบเท่าเทศบาลนคร กระทำการทั้งรัฐธรรมนูญราชอาณาจักร ไทย พ.ศ. 2540 มีผลบังคับใช้ได้ กำหนดให้ผู้บริหารห้องถิ่น และสภาห้องถิ่น ต้องมาจากการเลือกตั้ง จึงยกเลิกพระราชบัญญัติ ระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2521 และตราพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมือง พัทยา พ.ศ. 2542 บังคับใช้ มีผลตั้งแต่วันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542 ซึ่งมีโครงสร้างการบริหาร เมืองพัทยา ดังนี้

ภาพที่ 1 โครงสร้างการบริหารเมืองพัทยาตาม พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542

ระบบการคมนาคมขนส่ง

การคมนาคมทางรถบัส เมืองพัทยาสามารถเข้าถึงได้สะดวกจากกรุงเทพฯ ในระยะเวลาไม่เกิน 2 ชั่วโมง โดยเส้นทางที่สะดวกที่สุด คือ เส้นทางหลวงพิเศษ (มอเตอร์เวย์) และใช้เวลาเดินทางจากสถานีบินสุวรรณภูมิมาขึ้นเมืองพัทยาเพียง 1 ชั่วโมง 30 นาที โดยมีถนนสุขุมวิท (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 3) ซึ่งเป็นถนนที่บ้านไปกับชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก เป็นถนนสายหลักในการเดินทางเข้าสู่เมืองพัทยาทางถนนพัทญาเหนือที่หลักกิโลเมตรที่ 144 ถนนพัทบากลางที่หลักกิโลเมตร 145 - 146 และถนนพัทญาใต้ที่หลักกิโลเมตรที่ 147 ซึ่งถนนสุขุมวิทนี้ขึ้นเป็นเส้นทางสายหลักของภาคตะวันออก และเป็นถนนเชื่อมเมืองพัทยากับสถานที่สำคัญอื่น ๆ ดังนั้นเมืองพัทยาจึงเป็นศูนย์กลางเพื่อการเดินทางทางรถบัสไปยังพื้นที่ต่าง ๆ ในภาคตะวันออกได้อย่างสะดวก

นอกจากทางหลวงแผ่นดินแล้วยังมีทางหลวงชนบทซึ่งเป็นเส้นทางเชื่อมโยงระหว่างอำเภอทางละมุง กับชุมชนอื่น ๆ จำนวน 9 สาย ระยะทางรวม 61,632 กิโลเมตร

การเดินทางโดยรถโดยสารปรับอากาศจากสถานีขนส่งสายตะวันออก (เอกมัย) สถานีขนส่งสายเหนือ และตะวันออกเฉียงเหนือ (หมู่บ้าน 2) และสถานีขนส่งสายใต้มาขึ้นเมืองพัทยาได้สะดวก โดยมีรถโดยสารบริการทุกวันในทุกครั้งชั่วโมง ส่วนการเดินทางจากสถานีบินสุวรรณภูมิสามารถใช้บริการรถแท็กซี่หรือรถโดยสารปรับอากาศจากสถานีบินมาขึ้นเมืองพัทยาได้ เช่นเดียวกัน

การคมนาคมของเมืองพัทยา นอกจากจะมีการคมนาคมทางรถบัสแล้ว ยังมีการคมนาคมทางรถไฟฟ้า การคมนาคมทางอากาศ และการคมนาคมทางน้ำอีกด้วย

ตารางที่ 1 การสำรวจความคล่องตัวในการจราจร ปี 2548 – 2551 ของสำนักการช่างเมืองพัทยา

ปีงบประมาณ	2548	2549	2550	2551
ขาเข้าเฉลี่ยสูงสุด(คัน/วัน)	203,221	204,559	206,991	207,739
ขาออกจากเมืองพัทยาเฉลี่ยสูงสุด(คัน/วัน)	270,621	277,309	281,660	287,560

ทั้งนี้รถมีความคล่องตัวสูงในวันธรรมชาติ ส่วนในช่วงเทศกาลจะมีปริมาณมาก แต่สามารถเคลื่อนตัวได้

ระบบขนส่งสาธารณะ (Public Transportation System) เมืองพัทยาในปัจจุบันยังไม่มีรถเมล์โดยสารประจำทางหรือรถหมวด 1 ให้บริการประชาชนมีเพียงรถโดยสารขนาดเล็ก และรถจักรยานยนต์รับจ้างเท่านั้น และข้อมูลจากสำนักงานขนส่งจังหวัดชลบุรีพบว่า ปัจจุบันรถ

โดยสารขนาดเล็กประจำทางที่ให้บริการในเขตพังเมืองรวมเมืองพัทยา มี 4 สาย รวมจำนวนรถทั้งสิ้น ประมาณ 600 คัน นอกจากรถที่มีบริการรถจักรยานยนต์รับจ้าง และรถสามล้อ ให้บริการตามชุมชนต่างๆ ของเมืองพัทยา และยังสามารถเช่ารถจักรยานยนต์ และรถจีป เพื่อเดินทางภายในเมืองพัทยา และบริเวณใกล้เคียงได้

จากสาระที่นำเสนอข้างต้นจะเห็นว่า เมืองพัทยาเป็นเมืองที่มีความเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วมีนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้มีปริมาณรถจำนวนมากโดยเฉพาะในช่วงวันหยุด และช่วงเทศกาล ดังนั้นเพื่อสนองนโยบายในการแก้ไขปัญหาการจราจรติดขัดในเขตพื้นที่เมืองพัทยา เมืองพัทยาจึงได้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการบริหารงานจราจรดังนี้

1. ระบบจัดการจราจรด้วยคอมพิวเตอร์ (ATC) เพื่อบริหารจราจร และuhn ส่งเมืองพัทยา
2. ระบบโสตทัศนูบกธร (ระบบกล้องวงจรปิด)
3. งานติดตั้งไฟสัญญาณจราจรคนข้ามถนน
4. การสื่อสาร และโทรศัพท์ที่ครอบคลุมพื้นที่เมืองพัทยา และเขตติดต่อ เช่น สถานีวิทยุ และโทรศัพท์ท้องถิ่น ระบบเสียงตามสาย เครือข่ายวิทยุสื่อสาร เป็นต้น

เพื่อให้การนำเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารมาใช้ในการบริหารงานจราจรเกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการจราจรในพื้นที่เมืองพัทยาอย่างสูงสุด ประกอบกับอาชีพ และชีวิตประจำวันของผู้คนมีความเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการด้านการจราจรในพื้นที่เมืองพัทยา โดยตรง จึงมีความประสงค์ที่จะแก้ไขปัญหา และข้ออุปสรรคที่เกี่ยวข้องในด้านต่างๆ ให้ลดน้อยลง หรือหมดสิ้นไปในอนาคต และเพื่อเป็นประโยชน์สำหรับประชาชน นักท่องเที่ยว ตลอดจนเจ้าหน้าที่สำรวจจราจร และเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเมืองพัทยา

ปัญหาการวิจัย

การนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมาใช้ในการบริหารงานจราจรในปัจจุบันเกิดประโยชน์มากน้อยเพียงใด มีปัญหา และอุปสรรคอย่างไรบ้าง และควรมีการปรับปรุง พัฒนาให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้อย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการให้บริการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารด้านการจราจรของเมืองพัทยา

2. เพื่อศึกษาการใช้บริการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารด้านการจราจรเมืองพัทยาของสถานีตำรวจนครมีองค์กรเมืองพัทยา
  - 2.1 นโยบาย และความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
  - 2.2 การนำไปใช้ในการบริหารงานจราจร
  - 2.3 การประเมินผลการนำไปใช้งาน

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาระบบทекโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารด้านการจราจรในพื้นที่เมืองพัทยาเฉพาะระบบควบคุมสัญญาณไฟจราจรแบบเป็นพื้นที่ (Area Traffic Control: ATC) โดยผู้วิจัยจะศึกษาเนื้อหาจากเอกสารของเมืองพัทยาเกี่ยวกับระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร และการสัมภาษณ์แบบเจาะจงของประชาชน นักท่องเที่ยว และเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในเขตพื้นที่เมืองพัทยา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ได้สารสนเทศเกี่ยวกับการให้ และการใช้บริการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารด้านการจราจรของเมืองพัทยาในสภาพปัจจุบัน และปัญหาเพื่อสามารถกำหนดทิศทางในอนาคตให้เหมาะสม และหานแนวทางในการแก้ไขปัญหาต่อการนำไปใช้ประโยชน์ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

วิธีการศึกษา

1. การสำรวจเอกสารเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการบริหารงานจราจรให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการการจราจรในพื้นที่เมืองพัทยา
2. สังเกตเพื่อศึกษาระบบควบคุมสัญญาณไฟจราจรแบบเป็นพื้นที่
3. สัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ตำรวจนครบาลสถานีตำรวจนครมีองค์กรเมืองพัทยา, เจ้าหน้าที่ฝ่ายวิศวกรรมจราจรเมืองพัทยา และประชาชนผู้ที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความพึงพอใจของการใช้บริการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารในการจัดการจราจรเมืองพัทยาของสถานีตำรวจนครมีองค์กรเมืองพัทยา